

La mort del saber

20.03.2017

David Bueno. Barcelona. (NÚVOL)

La voluntat de perpetuar la ignorància sempre l'hem tinguda, o gairebé sempre. Al llarg de la història, aquells que han intentat navegar contracorrent, posant llum a les ombres, han estat mal vistos i titllats de bojós. I és que ja se sap: anar en contra del sistema no agrada. **Sòcrates** era un d'ells. Preguntar per saber era el seu màxim objectiu; el problema era que la societat no estava preparada per escoltar segons quines preguntes i respostes. El **Teatre Romea** torna a programar *Sòcrates, juicio y muerte de un ciudadano*, l'obra que retrata el judici que va comportar la pena de mort per a aquest filòsof grec

Actualment, a moltes crítiques i referències culturals abunden adjectius extremadament positius que provoquen un cert vertigen. Al trobar-los a tot arreu, molts d'ells queden devaluats i el lector ja no sap què pensar, però això és un problema quan realment són certs. És el cas d'aquest projecte escènic, que podríem catalogar sense marge d'error com a sublim, però, sobretot, qui s'hauria d'emportat tots els elogis és **Josep Maria Pou**, que interpreta un Sòcrates extremadament real.

Sota la direcció de **Mario Gas**, l'obra ens relata com van succeir els esdeveniments que van portar a Sòcrates a declarar en un judici. I és que la població d'Atenes no veia amb bons ulls les preguntes i reflexions del filòsof, i per això es va guanyar molts enemics. Trencar amb l'*statu quo* de corrupció, delictes, tràfic d'influències i males praxis feia molta por a totes les personalitats que dirigien la ciutat; no s'ho podien permetre. L'odi i l'enveja també eren uns altres motius, no menys importats, per dur a Sòcrates als tribunals. Per sort, això sí, tenia uns quants deixebles

que van assistir perplexos al procés d'eliminació d'un obstacle massa molestós.

Les referències als fets narrats al llibre *Apologia de Sòcrates* de **Plató** hi són molt presents: els discursos que es pronuncien durant el judici, la tràgica sentència de mort i les hores prèvies a la seva execució. Tot plegat farcit, per part de Sòcrates, d'una retòrica punyent i defensora de les lleis i la democràcia que ell tant havia promulgat. Aquesta és una fe que no li flaqueja ni tant sols davant de la perspectiva de la mort: accepta allò que se li ha imposat perquè és l'actitud més correcta.

Està ben trobada l'austeritat de l'escenari, potenciant el valor de la paraula i el discurs per damunt de qualsevol floritura i decorat pompós. En aquets mateix sentit, s'agraeix la utilització d'un llenguatge pla i senzill, tal i com predicava Sòcrates. També està ben executat, però força innecessari, l'exercici que situa Sòcrates al present amb l'objectiu d'humanitzar-lo; l'espectador ja l'hagués humanitzat pel seu propi compte sense fer ús d'aquest recurs teatral. D'altra banda, cal assenyalar que, damunt de l'escenari, Pou està acompanyat per un elenc d'actors (des de **Carles Canut** a **Borja Espinosa** i **Pep Molina**) que compleixen amb escreix la seva funció: complementar al protagonista amb petites intervencions, però sense voler-lo eclipsar més del compte; s'ha sabut trobar l'equilibri just i perfecte.

L'obra és un retrat viu de les contradiccions humanes que afectaven aquella època, i que s'han perpetuat en el present. És d'esperar que la major part del públic es posicionés en contra de la pena de mort de Sòcrates. Així doncs, un es pregunta perquè no aprenem dels errors del passat i, també fora del teatre, deixem d'arraconar aquells que pensen i actuen diferent.